

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Het Leven Vande H. Maghet Geertrvyt Abdisse Tot Eisleben

Gertrudis <de Helfta>

T'Hantvverpen, [1607]

De derde Oeffeninge der Gheestelijker trouwe ende wyinghe.

urn:nbn:de:hbz:466:1-43080

De derde

Oeffeninge der Gheestelijker
trouwe ende wpinghe.

Op dese maniere sult ghy de gheestelijcke bruy-
loft houden der liefden ende der vereeninghe
ende trouwe vande suyuere siele met Iesu den
hemelschen bruydegom met eenen onuer-
scheydelijcken bandt der beminninghe.

De voys Christi tot de siele.

SJet my aen wie dat ic ben mijn duiue/
ich ben Iesus utwen soeten vriendt/doet
my open het binnenste utwer herten. Ic
dien schoone van gedaente upt het land
der Enghele. Ick ben selue de luyster vande
Goddelycke Sonne. Ick ben den claer blinc-
kende dach der Leuthen/die alleen altijt claer
is ende niet en can ondergaen. De Maesteyt
mijnder bouen wesenlijcker glorie verbult he-
mel ende aerde. Wiens breedtheydt alleen de
rewichheit is wptmetende. Ick draghe alleen
op mijn hooft de keiserlijcke croone van mijn
glorieuse Godtheit. Ick draghe het cransken
root van mijn bloet/het welck ick hoor v ber-
goten hebbe. Daer en is niemant bouen oft
beneden der Sonnen die mijns ghelijck is/ick
leyde upt aen mijn handt die witte Lelisehe
dauffen der maeghde/en ick gaen haer lieden
hoor inden choor des ewich leuens/inde ghe-
noechelijckheden mijnder Godtheit. Ick ben
haer

haerlieder vermakende met het genoeghlyck
ghenieten vande bloeyende genoeghlyckheyt:
niet te-min ick en verontweerdige my niet te
laen mijn ooghen naer de valleye / waer uyt
ick vergaderē magh violen sonder finette. So
wie my dan wilt beminnen / die wil ick trou-
wen ende beminnen ende sterckelyck lief heb-
ben. Ic sal hem leeren het liedekē der magh-
den / het welck hy soo soetelyck sal singen door
mijn kele dat hy bedrungen sal worden met
my vereenicht te worden niet eenen soeten
bandt der liefden / het gheue ick ben naeder
naturen dat sal hy worden uyt gratie. Ic sal
hem omhelsen met de armen der liefden / hem
douwende tot het binneſte mynder Godtheyt:
op dat hy door de cracht van mijn brandende
liefde mach smelten / gelgck het was booz het
aenschyn des viers. *Psal. 67.* Mijn beminste duyue /
wilt ghy myne zyn / so moet ghy my soetelyc /
wiffelyck / ende sterckelyck beminnen: op dat
ghy dese dinghen soetelyck moeght ontver-
winden.

De liefde verweeckende de siele,

Och mijn siele ontwaeckt v / hoe lange sult
ghy slaperich zyn / hoorz het woort dat ick
v boorschappe. Bouen de hemelen is den So-
ninck die naer v verlanghen heeft / hy is v be-
minnende uyt gantscher herten / ende heeft v
lief bouen maten. Hy heeft v soo soetelyck lief
ende bemindt v soo ghetrouwelyck / dat hy
soetmoedelyck sijn ryck om uwen wille ver-
laten heeft. Om v te soecken heeft hy toegela-
ten dat hy als eenen dief aengetast soude wor-
den / hy is v soo hertelyck beminnende / ende
soo

Apo. 1.

soo sterckelijck lief hebbende ende bzyt v so soe-
telijck en is v so maghtich beyberende dat hy
sijn blommigh lichaem blydelijck booz v ten
doot gheleuert heeft: dit is den ghenen die v in
sijn bloet ghewasschen heeft/ die door sijn doot
v verlost heeft: hoe langhe sal hy verwachten
dat ghy hem wederom lief hebt? Hy heeft v en
v liefde alte dier ghecocht / hy heeft v lief ghe-
hadt bouen sijn eere / hy heeft v lieuer gehadt
dan sijn edel lichaem; het welck hy tot geenen
tijdt booz v ghespaert en heeft: hy dan die soe-
te liefde / die soete beminninghe/ den ghetrou-
wen liefhebber / dat ghy hem wederom lief
hebt. Ist dat ghy dit wilt aenbeerden hy is te
te breden v te trouwen/en daerom haest v/hem
te bootschappen wat dat ghy zyt berkiefende.

Devoys vande siele haer aen Gode
op-offerende.

Psal. 89.

Ic ben een weesken sonder moeder/ arm/
ende sonder haue ben ick / ende sonder Jes-
sum en hebbe ick gheen vertroostinghe. Hy can
alleen den doot mynder sielen blusschen hy is
den eenighen uptbercozen mynder herten/ hy

Apo. 19.

is den Coninck de Coninghen/ ende den Heer
der heerschappē. Ist dat hy dien opperste Kers-
ser my ellendighe ende verworpenste wilt too-
nen syne goedertierentheydt/ wilt hy met my
doen naer sijn omfermherticheydt/ naer sijn
oneyndelijcke meghedooghsaemheyt/ dat ver-
mach alleen sijn goetheydt ende dat is han-
ghende aen synen goeden wille/ ick ben sijn
eyghen/hy heeft mijn siel ende lichaem in sijn
handen/laet hem met my doen het ghene sijn

1. Reg. 13.

goedertierentheydt ghelieft/ och wie mocht my
ghe-

gheuen/dat ick moghte worden een mensche
 nae sijn herte/dat hy sijn welbehaghen in my
 moghte hebben/in sijn goede gheliefte:dat soude
 de my alleen mogen bly-maken ende vertroos-
 ten. Och Jesu eenighen uytbertozen mynder
 herten / mynen soeten beminder / mijnen be-
 minden / mynen beminden / mynen beminden
 bouen al wat opt bemint is gheweest / naer b
 soo is versuchende-ende quelende het bemin-
 nende begheeren mynder herten / o leuende
 ende bloepende somerschen dach! och oft ghe-
 beurde dat ick naerdet met v bereenigt mogh-
 te worden: op dat dan van v myne Sonne/
 soude moghen uytspryngen de blommen ende
 vruchten van myne gheestelijcke verborderin-
 ge. **Psal. 39.** Verwachtede hebbe ick v verwacht/comt
 dan tot mijn ghelijck een toztelduyfken tot
 sijn gaepken / ghy hebt gewondt het binnenste
 mynder herten met v gedaente en schoonheyt
 mijnen beminden / mijnen beminden. **Psal. 44.** Is dat
 ick met v niet bereenight en worde so en sal ick
 inder eewichz niet bly connen zijn / och vrient/
 vrient/vriendt/wilt v begheren/ende het mys-
 ne mettet daet verbullen.

De voys Christi.

Ick sal v trouwen in mijnen h. Gheest/ en
 ick sal v met my verknopen / met een on-
 verschepdelijcke eeninge/ ghy sult mijnē weer-
 dinne zyn / en ic sal v beslijpen in mijn leuen-
 digh-makende beuinninge/ ic sal v becleeden
 met het purper cleedt mijns bloets / ick sal v
 croonen met het uytghelesen goudt van mijn
 bitter doot / en dooz mijn seluen sal ick uwen
 wille vol-doen ende soo sal ick v blijde maken
 inder eeuwichheyt.

Hier

Hier volght de vuynghe door de vvelcke de geloouighe siele haer heel vuyhet, opoffert, ende belooft aen eenen man Christo haer te bewaren een suyuer Maeght, ende hem getrouvvelijck aen te hanghen onder de onderhouwinghe vande maeghdomi oft suyuerheyt, als wesfende eenen hemelschen Bruydegom, ende dat met een suyuer herte ende reyn lichaem, ende met een vereenighende liefde die met gheen liefde van dinghen die gheschapien zijn besmet en vvordt, ende eerst tot lof en prijs des bruydegoms soo seght op.

Pfal. 112. **W**E is ws ghelijck mijn Heere Jesu Christe mijn soete liefde hoogh verheuen en onmetelijck / ende die aenschoudt de leeghe? wie is ws ghelijck onder de stercken? die verkitest die swacke dinghen des werelts? wie is sodanigh als ghy die ghesondeert hebt hemel ende aerde: wien de zoonen ende heerschappijen dienen: ende wilt v genoechten hebben niet te hinderen der menschen? Hoe groot zijdt ghy Continck der Continghen/ende Heer der heerschappen / die beueelt de sterren? ende stelt v herte aenden mensche? hoe dan ich zijt ghy/in wiens handen zijn rijckdommen ende glorie? ghy zijt vol ghenoechten ende ueemt een bruyt vander aerde. O liefde waer toe zijt ghy bruyghende v sdaicsteyt? Och o liefde waer henen leydt ghy de fonteyne des wijshepts: sekerlijck tot den afgront des ellendichepts. O liefde v comt toe / v alleen comt toe dien booz-naemsten ouerbloedigen wijn / waer mede beruonden ende droncken ghemacckt wort dat Goddelijck herte.

De

De Proeve der Liefden.

Dit is onsen Godt die ons heeft lief gehad
met een onuerwinnelijcke liefde/ met een
ouwerdeertijcke en onschepdelijcke liefde / die
daerom aenghenomen heeft het wesen des li-
haems van onse aerde / om dat hy daer van
brypdegom soude zijn/ ende dat hem daer van
een brypt soude zijn/ die ons lief heeft gehad
uyt heel sijn seluen den welcken te beminnen/
is met hem trouwen.

Comt, comt, come.

Ick come / ick come / ick come tot v mijnen
beuinsten Jezu:den welcken ick lief gehad
hebbe / dien ick ghesocht hebbe / dien ick ghe-
wenst hebbe/ om v soeticheyt/ goedertrent hz/
ende liefde/ met ganschert herten/ met ganschert
siele/ met ganschert cracht/ ven ick v volgen-
de die my roept / en wilt my niet beschamen
maer doet met my naer v saechtmoedighydt
ende naer de menschfuldigheden uwer berin-
hertigheden.

Door dese Litaniesoo roept aen de hulpe
van allen de Santen

O Fonteyne vande ewighe lichten v. Dyp-
buldieheyt Godt wilt my verstercken met
v goddelijcke Alnoghenheydt/ wilt my rege-
ren met v godlycke Wijsheyt / ende wilt dooz
v Goddelijcke goetheyt / my maken na v her-
te. Vader vande hemelen / Coninck der Co-
ninghen/ wilt my tot een brywloft maken den
Coninc vwen Soon/ Jesu Chriсте des leuen-
de Godts Sone / laet mijn liefde met v trou-
we:

we:

we: want ghy seluer zyt mynen Coninck en
 mynen Godt. **H.** Gheest vertrooster wilt met
 de gomme der liefden daer ghy mede zyt ver-
 eenighende den Vader en den Soon/ myn her-
 te verreenigen met Jesu inder eewichz/ **H.** Ma-
 ria moeder des Conincklycs lamis / des byp-
 degoms der maeghden/ och wilt my inlyden
 met een suuer herte / ende lichaem tot de
 woonstede van uwen Sonne Jesu. **Alle H.** En-
 ghelen ende aerts-Enghelen wilt vercrighen
 dat ick met een Enghelsche suuerheyt/ mach
 gaen inde rustplaetse van mynē bypdegom.
Alle H. Patriarchen ende Prophetē wilt booz
 my vercrighen sulcke liefde als mynen byp-
 degom van my is bereyschende. **Alle H.** Apo-
 stelen och bidt dat ick magh smaken den kus
 van dien honichvloependen mond/ dien ghy
 gheboect hebt van het leuende woort Godts.
Alle H. Martelaren och wilt booz my vercrighen
 sulcken cracht van begheerlyckheyt/ dat
 ick magh verdienen te gemoete te gaen met de
 palmen van martitie / den genen die dz aeght
 den crans van roosen ende selien. **Alle H.** Hepli-
 ghe Confessoors wilt booz my vercrighen/ dat
 ick in alle volmaecktheyt en heplicheyt mach
 naer-volgen de maniere van mynen byp-
 degom Jesus. **Alle H.** Maeghde och bidt booz
 my dat ick met een suuer liefde mach verdie-
 nen als een tortelduyue mynen nest te maken
 inde wonde der liefden van mynen bypde-
 gom Jesu. **Alle H.** Heplighen och wilt booz my
 vercrighen dat ick soo weerdelyck bereet zyn-
 de mach ingaen ter byploft des lamis/ geluck-
 elck een van v lieden inghegaen is om te sien
 het aenschyn Godts. Weest my genadigh her-
 re/ en maect my naer v herte/ weest my ghe-
 nadich

1. Ioan. 1.

nadich Heere ende wilt my beschermen van alle t'ghene my van v is belettende. Maech dooz v mensch-woordinghe dat ick v met ganschet herten soetelgck / wyselgck ende sterckelijck beminne. Dooz v lyden en doot maech dat ick my sterue ende v alleen leue. Dooz v glorieuse verriffenisse ende wonderbaerlycke opclimminghe / maecht dat ick van daghe tot daghe van dien deught in dander climme. Dooz alle het inghewant uwer beuinherticheyt / soo wilt my bystaen inde ure des doots / en wilt my verblyden inde blyschap ws aenschyns myn Heere / en en laet myn siele gheen quact hoorē inde dach des oordeels: maet laet my hooren de glorie ws woorts. Comt ghy ghebenedigde mijns Vaders. Dooz v Moeder laet my ghenieten als een waerachtige bruyt de trouwe van v supuere liefde. Wy sondaers wy bidden v verhoort ons. Dat v ghelleue het Propost van supuerheyt / het welck ick v offerē heel ende ombedleckt ghelgck den apfel uwer ooghen dooz v te bewaten. Wy bidden v / dat ghy my laet smaken inde liefde des bruylofs ende bruyloffche omhelsinghe / hoe groot ende hoedanigh ghy zyt. Wy bidden dat ghy my wilt gheuen den godtspenneck van uwen gheest / met het houwelgts goet van v gheheelder liefden. Wy bidden v / dat ghy my met het bruylofs-cleedt / ende brandende lampen / onder de wyse maeghden inde ure des doots v doet te gemoete comen / gelijc de bruyt haren bruydegom. Wy bidden / dat v ghelleue dooz den kus van uwe hontscholdepēde mondē my tultent te leyden inde slaep-camer van v alder ghenoechlickste liefde. Wy bidden dat ghy ons allen die v hier dienen in dese plaets /

Pfal. 107
Pfal. 117
Mat. 23

N v doot

v doet beminnen upt ganschert herten en on-
 uerschedelijck v aenhangen. Ende in een ee-
 wighe oprechticheyt van gheest ende lichaent
 v behaghen. Wy bidden dat ghy ons doet be-
 gheeren sulcs als v behaeght te verhooren.
 Wy biddē Jesu Sone des leuende Godts ver-
 hoort ons int vermoghen van v Goddelijcke
 liefde. Lam Godts dat wech neemt alle de
 sonden des werels doet upt alle mijn sonden/
 nae de menighbuldicheydt utwer bermhertic-
 heyt. Lam Godts dat wech neemt alle de son-
 de des werels / wilt alle mijn onachtsaemhe-
 den verbullen dooz v onuytbluffelijcke liefde.
 Lam Godts dat wech neemt alle de sonden
 des werels / wilt inde ure des doots my soo in
 peys laten gaen / dat ick v mach sien aensicht
 aen aensicht. Kyrie eleyson, Christe eleyson,
 Kyrie eleyson.

Luc. 2.

Genes. 32.

Ghebedt.

Och Jesu blommigen Bruydegom / ghelijc
 kerwijs de doot / ouerset de siele van het lic-
 haem: soo laet v liefde mijn herte ouer setten
 in v: dat ick met eenen onuerschedelijcken
 lijn v magh aenclenen / in v. Verf. Ontfanchts
 my o mijnen Jesu inden asgront utwer berm-
 hertigheyt / wilt my afwassen van allen vlec-
 ken inde diepte van v goedertierentheydt / wilt
 my opnemen Heere inde omhelsinghe van v me-
 delwerkinge: op dat ick magh verdienen met
 v gecoppelt te worden / met het verbont bande
 volmaecte vereeninghe / wilt my aennemen
 mijnen alder-soetsten Jesu inde alder-soetste
 bruylost van v liefde / maecht dat ick daer ge-
 waer worde den kus van uwen honichbloep-
 enden mondt / Amen.

Een

Een gebedt om een volmaeckte suyuerheyt van
si el ende lichaem te vercrijghen.

Godt die zyt een goedertieren in-woonder
der supuere lichamen ende onuerdozen
sielen/ Godt die soo zyt hermakende het men-
schelycke wesen/ het welck deurt bedroggh des
dyuels inde eerste menschen bedozuen is ge-
weest / ende in v woort (door het welcke alle
dinghen ghemaect zijnde) niet alleen en zyt
wedertroepende tot de onnooselheyt van haer-
ten eersten oorspronck/ maer ooc leydt tot het
genieten van sommigh goet/ het welck in het
nieu leuen sal bercregen worden/ ende nu ver-
heft tot de ghelijckenisse der Enghelen/ siet op
my v ontweerdighe dienaer oft dienst-maeght
die stelle het booz- nemen van mijn supuerh-
in v handt/ v soo offere ick mijn deuotie/ van
de welcke ick ontfangen hebbe de belostenisse
die ick offere/ wanneer soude toch de siele om-
ringht zijnde met het sterffelyck vleesch / de
wet der naturen/ ende de liberteyt vant ghene-
sp bermaght/ ende de tracht vande gewoonte/
ende de prikkelinghen vande leucht conuen-
berwinnen / ten waer dat ghy door den vryen
wille waert onstekende dese liefde vande sup-
uerheyt / ende dat ghy dese begheerte in ons
waert boedende ende sterckheyt waert geuen-
de: want v gratie is uytghestort ouer alle het
volck dat verkosen is/ uyt allen natien die on-
der den hemel zyn / tot erfghenamen des nie-
wen Testaments / int ghetal der ontallicker
sterren/ onder alle denghde de welke ghy ulve
kinderen (die niet nae den bloede noch uyt de Ioan. 1.
begheerlyckheyt des vleesch / maer ghebozen

zijn van uwen gheest) hebt inghestort / so is
 oock dese gifte inghebloeyt in sommige sinnen
 uyt de fonteyne uwer milcheydt / dat hoe wel
 gheen gheboden en waren verminderende de
 cere vanden houtwelijcken staet / ende oock de
 eerste benedictie op den houtwelijckē staet was
 blijuende : nochtans souden gheuonden wor-
 den sommige hooghēre sielen / de welcke ver-
 sinaden souden de versaminghe van man ende
 irijf / begheerēde het Sacramēt / oock niet en
 souden naer volghen dat met de byploft ghe-
 daen wordt : maer souden beinennen t'ghene
 daer dooz bediedt wort. De salige maeghdom
 die heeft bekent haren Schepper / ende naer-
 comende de Engelsche ongeschentheyt heeftse
 haer seluen opghesoffert tot de slaep-stede ende
 camer vanden ghenen die niet alleen en is een
 Sone vande ombbleekte Maghdelijckheyt /
 maer oock eenen Euydegom vande maegh-
 delijcken staet. Nademael dan Heere dat ick
 ven versoekende v goddelijcke hulpe ende be-
 geerende versterckt te worden met het H. Sa-
 crament van v ghebenedydinghe / gheeft my
 hulpe en bestieringhe op dat den ouden byant
 (die de hooghe ghedachten ende pooghen ghe-
 woon is te quellen met subtylder laghen) om
 te verdonckeren den prijs vande volmaecte
 supuerheyt / niet in en cruype dooz eenighe on-
 achtfacinheyt der ghedachten / ende neme van
 het propoost der supuerheyt / sulcs als oot be-
 behoorde te zijn inde maniere der weduwen.
 Laet Heere in my zijn dooz de ghifte ws
 gheests / een wijse stillicheydt / een wijse saecht-
 moedicheyt / ende een rijpe saechtinnicheyt /
 ende een supuer bygheyt. Laet my blaken in
 de liefde / dat ick buyten v niet en beinne
 Laet.

Laet
 beghe
 teren
 supu
 minn
 ghy n
 ingu
 ingn
 ongh
 ouer
 swisc
 heyt
 hebb
 gheen
 ick v
 soeck
 maer
 onde
 ick v
 onts
 ende
 ke to
 het l
 mag
 uyt
 bygh
 de w
 b la
 supu

R
 elee
 gh
 mp

Laet my soffelijck leuen / ende nochtans niet
 begheeren gheprezen te zyn. Laet my v glozifi-
 ceren in een heylicheyt van lichaem / ende een
 supuerheyt van siele / met liefde laet my v be-
 minnen / laet my met liefden v dienen / weest
 ghy myn eere/mijn blyschap/mijn genoechte/
 mynen troost in droefheyt/ende in twyfelheyt
 mynen raet/ ende myn bescherminge in mijn
 onghelyck/mijn verdult in quellinge / ende
 ouerbloedicheyt in armoede/ in het vasten een
 spijse/int waken mynen slaep/ ende in krauc-
 heyt mijn Medecyne : laet my in v alle dinck
 hebben/ den welcken ick bouen alle dinck be-
 gheere te beninnen / en laet my bewaren dat
 ick v beloofte hebbe / laet my / v die een onder-
 soecker zyt der herten niet met het lichaem/
 maer met de ghedachten behagghende/ ingaen
 onder het getal vande wyse maeghden: op dat
 ick verwachten magh mynen bypdegom met **Mat. 25.**
 ontsteken lampe met de olie der bereydinghe/
 ende niet verbaest zijnde door de ouersienlyc-
 he toecomste des Conincs / maer gherust met
 het licht blydelijck inden dans der maeghde v
 magh te ghemoete loopen / ende dat ick niet
 wtyghestooten en worde met de dwase : maer
 bylijck magh ingaen in s' Conincs hof met
 de wyse maeghden / ende int gheselschap van
 v lam gheproeft zijnde altydt magh bliuen in
 supuerheyt/door den seluen/ etc.

Om Gheestelijck de VViele te ontfan-
 ghen seght.

Resp. De Heere heeft my aenghedaen het **Esai. 61.**
 cleedt des salicheyts ende hy heeft my omhan-
 ghen met het cleedt des blyschaps / ende heeft
 my verclert als een byyt met een croone.

N 3 Verf.

Verf. De Heere heeft my aenghedaen eenen mantel gheweuen van goudt/ende heeft my met onmetelijcke ketenē verciert/en heeft/etc/ als bouen int Resp.

Ghebede.

Capit. I.

Och mijnen beminden / bereofen uyt d'op-
senden / doet my rusten onder de schaduw
we van v liefde / my ouerdeckede met het blies
van v ombeplectheyt / daer sal ick nemē van
v de wiele des supuerhepts / de welke ick on-
der v gheleydt ende regheringhe sal bzenghen
voor den rechter-stoel van v glorie met hon-
dert foutsche vuchten vande onnooselste sup-
uerhepdt.

Tot het opsetten vande Croone.

Antiph. Hy heeft een teecken gheset in mijn
aensicht op dat ick anders gheenen minnaer
en soude aen-nemen als hem. Resp. Ick heb-
be Christū lief / tot wiens slaep-plaetse ic ben
inghegaen/wiens Moeder Maeght is/wiens
Dader gheen vrou en bekennt / wiens orgel my
speelt met soeten sauck / den welchen bemin-
nende ick supuer ben/ende rakende reyn ben/
ende ontfanghende maeght ben. Verf. Ick
hebbe ontfanghen houich ende melck uyt sy-
nen mont/ ende syn bloet heeft myn wangen
verciert: den welchen/ etc. vt sup. int Resp.

Ghebede.

Och mijnē broeder ende bruydegom Jesu/
groote Coninck / ende Lam / sedt sulcken
teecken op het aensicht mynder sielen / dat ick
ouder de Sonne niet en verkiese / noch begeer
v/

ve/ noch liefen hebbe ſonder v. Ende ghy mij-
nen beminden bouen alle beminden verweer-
dicht v my te vereenighen met v/ door het ver-
bondt vant Sacramentelijck houwelijck /
op dat ick v waerachtighe bruyt ende huy-
broutwe magh worden/ door een onuerſchepde
lijcke liefde die ſtercker zy dan de doot.

Tot den rinck ſoo ſeght.

Antiph. Dien edelſten van ſtamme en weer-
dicheyt bouen alle menſchen/ die heeft my on-
dertrout met ſynen rinck. Reſp. Nu is mijn
lichaem met het ſyne vereenicht/ en ſyn bloet
heeft mijn wanghen berciert/ wiens Moeder
Maecht is/ ende wiens Vader gheen vrou en
kent. Verſus. Ick ben met hem verſekert den
welcken de Enghelen dienen / wiens ſchoon-
heyt de Sonne ende de Mane verwonderen.

Ghebedt.

Och mijnen Jezu de brucht ende blomme Pſal. 15.
vande maeghdelycke repnicheyt/ het beſte
deel van mijne erffeniſſe ende Conincklijck
houwelijcs goet / die my verſekert hebt met
den rinck des gheloofs / met den ſeghel ws
gheests / maeckt dat ick v bequaem zy / mijn
leuende Ielie ende ghenoeghlijcke blomme:
maeckt dat ick ſo onbiudelijck geboeght wor-
de met v verſche/ liefde/ dat ick door de cracht
van begheerten om met v te zyn/ doſtighe zy
om te ſteruen. Ende het verbont t'ghene ghy
met my ghecocht hebt/ laet dat van my wech
nemen / mijn herte / dat het nu niet langher
meer met my en zy/ maer met een onuerſchep-
de

helijcke liefde met v woone. Resp. Ick hebbe
berispaeydt / etc. Ghelijck inde tweede oeffe-
ninghe.

Ghebedt.

Wp bidden v almachtigh Godt / dat ick v om-
werdighe diensier ofre dienst-maeght die
om de hope vande ewighe vergheldinghe / v
mijn Heere begheere opgewijt te worden / met
een vol ghelooue en met een vol standigh ghe-
moet mach bliuen in een heyligh hooznemen.
Wilt ghy almachtigh Vader v verweerdigen /
my te heyligen / ende te ghebenedygen en inder
ewigheyt v op te wijen. Gheeft my ootmoes-
dicheyt / supuerheyt / ghehoorsaemheyt / liefde
en de menighe van alle goede wercken / gheeft
my Heere vooz de wercken / glorie / vooz bes-
schaemtheyt / eerweerdicheyt / vooz supuerheyt
heyligheyt : op dat ick inder ewigheyt met de
h. Enghelen mach louen v glorieuse weer-
dicheyt / Amen.

Voor de benedictie soo begheert ghebenedijt te
worden vande Goddelijcke Dryvuldicheyt.

Laet my ghebenedygen / ende met my wer-
ken / de soete vaderlycke beweeghelicheyt
van Godt den Vader / ende de goddelijckheyt
des Maesteyts. Laet my ghebenedygen ende
bersame het soet maeghschap van Godt Jesus
Christus / ende het bloet-ghenootschap vande
menschelijcke bestadinghe. Laet my gheben-
dygen ende burchbaer maken de soete goeder-
tierenheyt des h. Gheests / en sijn brandende
liefde. My moet gebenedygen / verstercken / ende
vasten

baſtmaken de heele Keijſerlijcke Dybuldie-
hept. My moet ghebenedijen/ende vereenigen
de gloziuſe menſcheit van Godt Jeſus Chri-
ſtus: den welcken belieft heeft my vande we-
relt te verkieſen / betoonende dat hy my ſeer
lief ghehadt heeft dooz ſyn doot/ende my heeft
doen trouwen met ſyn liefde: op dat dooz ſyn
ſalighe/leuende/ ende ſoetſte ghebenedijdinge/
ick ſoude aenueerden de volmaecktheit van
alle deughden/een heele ende ombevechte ſup-
uerheyt (die ick bedoofte hebbe) ſoude beware
ende mijn booz-nemen houwen / ende toonen
oortmoedicheit/beminnen reynicheit/ ende
bewaren lijdtſaemheyt/ ende volherde totten
uiterſten toe in alle heplicheit / ende naer dit
leuen magh verdienen te ontfangen de croone
des ſupuerhepts / in een witte ſtole onder de
witte leliſche heyzen die het lam volghen/ſon-
der blecke den Sone vande Maghet Maria/
wertwaerts dat hy blomme der maeghden is
gaende/ Amen.

Bidt hier den goedertieren Heere, dat hy in plaet-
ſe van Abdiſſe v ouerleuere aen ſijn vvit leli-
ſche Moedere de Maghet Maria: om v te be-
vvaren, ende v van haer handen, dan v veder-
om te ontfanghen.

O Den beminden naer mijn wenschen,
Jeſu den beminsten bouen alle bemin- Prou. 31.
de / gheeft my ouer ende beueelt my nu uwe
Moeder de Keijſerlijcke maeghdelijcke kroone/
de welke om uwen wille my zy inder eewico-
heyt tot een leydt/ vrou/ en eene beſchermerſſe
van mijnen maeghdom / och beueelt my aen
die delicate handen die geuoept hebben ende
opghe-

opgehoert hebben v den Sone Godts des
 Vaders / dat sy bescherme ende helpe het
 booznemen van mijn supuerheyt / my leyden-
 de sonder smette deur den wech vande maegh-
 delijcke reynicheyt / oft supuere onthoudinghe
 Och / och wilt doch segghen tot die maeghde-
 lijcke kroose / neem dese inde hoede van v moe-
 derlijcke ghenepghelijckheyt / ick beuele hem
 oft haer v / in alle de cracht van mijn Godde-
 lijcke liefde. Siet Moeder hoe ghy hem oft
 haer my wederom leuert / onbebleekt zynde /
 ende opghenoet zynde naer mijn herte weder-
 om gheeft / Amen.

Door den lofsanck *Te Deum laudamus*, so looft
 de H. Dryvuldicheyt die altijd moet
 ghe-eert zijn, segghende.

Heplyghe Dypbuldicheyt (uyt de welcke is
 schynende de leuende Godtheyt / en is uyt
 dzuppemde het leuen / de liefde en de wysheyt /
 waer uyt is bloeyende de varende cracht ende
 mede-weselijcke wysheyt ende de uytbloeyen-
 de soetichedyt / ende de viertighe liefde / ende de
 uytbreylyghe heylicheyt / ende de goetheyt
 alles verbullende / v zy lofeer ende glorie / v zy
 dancksegghinghe / de maght / ende de wensche-
 lijcke claerheyt: om dat ghy den hooghen Ce-
 der boom van Libanus uytghespreyt bouen
 de Cherubinnen door de Conincklycke maie-
 stept des Godtheys / v ghenoechte hebt in dit
 afgrondigh dal des ellendicheys bereenight
 te worden met een riet van Isope / met een
 byploftsche onthelsinghe / ende een bypde-
 gons onbanghinghe / ende ghy o Godt / liefde
 bandt der H. Dypbuldicheyt / ghy neerleggen-
 des.

Ecc1. 24.

de/ rust ende hebt v ghenoechte onder de kin-
 deren der menschen/ in een h. supuerhepdt/ de
 welke is weltriectende dooz v minnelijcke
 cracht / in v heplighe wellusticheden als een
 roose ghepluict onder de dooznen. O liefde / o
 liefde/ waer henen geraectmen tot dese wel-
 lusticheyt. Hoe gheraectmen tot dese bettic-
 heyt des gheests? Waer/ waer is den wech des
 leuens leydende tot de velden die Godt dau-
 wen/ ende de dorstige herten lauen. O liefde
 ghy alleen kent die weggen ende de wandelin-
 ghen des waerhepts/ in h soo worden vast ghe-
 maect de verbonden des h. Opbuldichepts.
 Dooz v so worden aenghedient de beste gauen
 des gheests / van v soo zijn ouerschietende de
 saden vande vruchten des leuens / upt v soo
 bloeyen de soetste hontighen der ghenoechlijck-
 heden Godts / van v zijn bloeyende de verste
 water-druppen vande ghebenedydinghe des
 Heerens Sabaoth/ de lieue pande des gheests/
 die in onsen landen olacp te seer weynigh zijn.
 O liefde / liefde inde schoone keminninghe
 maect my eenen wech tot v in een supuere
 liefde. Laet my v inder eeuwichheyt volgen/ daer
 ghy henen gaet/ dooz de liefde vant houwelijcs
 verbont: alwaer ghy regerende en beuel heb-
 bende dooz die volste Maesteyt ws Godthepts
 met v zyt leydende inden aldersalichste hemel-
 schen dans inde soetste versaminghe van v le-
 uende liefde ende ws bierige Godthepts leuen-
 de vrientschap/ dupsent schoone millioenen ber-
 maegden de welke met v eenderhandt ver-
 siert zijn met een wit cleet / haer verheugende
 inder soeten sanck vande eeuwighe vruploft.
 Och o lief wilt my in dese ellendicheyt soo be-
 waren onder de schadutwe van v liefde/ dat ick
 nae

na dese ballinckschap ingaende sonder smiette
tot het heyligh/ghy mijn leydsmā zynde/ ou-
der de maeghdelycke heymen / my magh ver-
maken een aderken van v Goddelijcke liefde/
ende magh versapen een houlichbloeyende ghe-
nteringhe/ Amen. Laet het al segghen/ Amen.

De vierde

Deffeninghe vande Professie der Sielen met Godt.

Ghy sult de Professe oft beloftenisse van een
nieuwve viericheyt door een gheestelijcke ver-
nieuvvinghe doen, met dese vierighe begheer-
een ende ghebedekens, v heel opofferende den
Heere tot een slagh ende brandt offerande en
tot eenen reuck des soeticheyt.

Ick begheere v ouer-groote bermhertic-
heyt/ almachtighe Vader / bermhertich/
goedertieren/goet/saechtmoedigh/ en ver-
geuende ouer de sonden/ dat ghy my doozt
tuyken (die den tyde van mijn smeynghe/ in
den welcken ghy my gheset hebt in dese Reli-
gie / och / och: niet waerghenomen en hebbe
maer hebbe allen den tydt van mijn leuen in
onbruchtbaerheyt doozt ghebroght) doozt v in-
ghehozen goetheyt / doozt de liefde van v ouer-
heiminde glouenisse Moeder onse Patronesse de
Maghet Maria/ ende doozt de hoorsprake van
S. Benedictus onsen eertweertighen wetghe-
uere / met het ghesicht van v bermherticheydt
van daghe v gheweerdicht aen te sien : op dat
ick in v wederom gesont wordde magh groen
woz